

AKADEMIA POLONIJNA
POLONIA UNIVERSITY

Polonia University in Częstochowa

International scientific conference

**DEVELOPMENT TRENDS IN LEGAL SCIENCE
AND EDUCATION OF UKRAINE
IN THE CONTEXT OF EUROPEAN
INTEGRATION**

November 1–2, 2023

IZDEVNIECĪBA
BALTIJA
PUBLISHING

2023

International scientific conference “Development trends in legal science and education of Ukraine in the context of European integration”: conference proceedings (November 1–2, 2023. Częstochowa, the Republic of Poland). Riga, Latvia: “Baltija Publishing”, 2023. 220 pages.

HEAD OF ORGANISING COMMITTEE

Andrzej Krynski, Prof., PhD, ThDr., Dr h.c. mult., Rector of Polonia University in Częstochowa.

Each author is responsible for content and formation of his/her materials.

The reference is mandatory in case of republishing or citation.

CONTENTS

HISTORY AND THEORY OF LAW AND STATE

Legal bail of the processes of patriotic education in Soviet Ukraine
in the 1920s and 1930s

Aleksandrov M. Ye...... 8

Reform of higher legal education in Ukraine in conditions martial law
and the postwar period

Kryvytskyi Yu. V...... 12

Legalization of legally binding court decisions as supplements
to the Ukrainian legal system

Legkykh K. V...... 16

The legal status of specialness in the theory of Jewish law

Taranovska A. O...... 19

Theoretical understanding of European principles of judicial proceedings

Cherevatyi M. Yu. 22

CONSTITUTIONAL AND MUNICIPAL LAW

Aspects of using e-technologies in the procedure for determining
election results in Ukraine

Pavziuk A. A. 26

The role of the High Anti-Corruption Court of Ukraine and the guarantee
of observance of basic human rights and freedoms in the conditions
of military aggression of the Russian Federation against Ukraine

Prodan I. O...... 28

Subject matter and territorial jurisdiction of public law disputes
in urban development

Semenchuk N. O. 31

Strategy and practice of building the rule of law

Tertyshnyk V. M...... 35

Constitutional reform as a basis for eurointegration processes in Ukraine

Chukaeva V. O...... 38

Reception as a priority condition for the transformation
of administrative proceedings

Yurkov E. O. 42

CIVIL LAW AND CIVIL PROCEDURE. FAMILY LAW

Ways to improve higher legal education and increasing its accessibility especially for people with disabilities

Bondar N. P. 45

Problems of implementation of expert initiative in civil proceedings

Vilinskyi M. S. 49

Peculiarities of inheritance law in Ukraine and Germany
(comparative analysis)

Hnatenko M. P. 54

The phenomenon of procedural formalism in the judicial practice
of civil justice

Koroied S. O. 58

Scientific and practical discourse on the ownership`s moment determination
according to the sale contract in context of the obligatoriness of vehicle`s
state (re)registration

Milishchuk N. S. 62

Expertise as a means of proof in civil proceedings or a way to delay
court proceedings

Minchenko R. M. 66

The ethical aspects of the lawyer`s relationship with the judiciary

Mozhaikina O. S., Kononets O. M., Lishchuk O. V. 71

On the proper implementation of provisions regarding vulnerable
consumers under Directive 2005/29/EU

Pozhodzhuk R. V. 75

Problems of application of the limitation period in the legal relationship
regarding the division of common compatible property

Stavnichenko M. V. 79

ECONOMIC LAW AND ECONOMIC PROCEDURE

Regarding the peculiarities of the classification of legal relations
of insolvency (bankruptcy)

Vechirko I. O. 83

Legal regulation of economic activity on the electricity market of Ukraine

Harkavenko S. V. 87

Regarding the concept and signs of informational and digital economic legal relations Dobrovolska V. V., Liakhovetskyi O. O.	91
Legal aspects of the activities of the anti-monopoly committee of Ukraine: concentration of business entities under the conditions of marital state Stashchuk A. Yu.	95
LABOR LAW AND SOCIAL WELFARE LAW	
Legal aspects of the medialability of labor disputes Koliesnik T. V.	99
Directions of optimization of legal regulation of labor relations in conditions of martial law Sheverdina V. I.	102
AGRARIAN AND ENVIRONMENTAL LAW. LAND LAW	
Certain legal issues and challenges of alternative energy industry in conditions of war Dubin Yu. S., Humenyuk A. S.	107
Legal disagreements in the basin management of the pollutants discharges in Ukraine and the EU Uberman V. I., Vaskovets L. A.	112
ADMINISTRATIVE LAW AND PROCEDURE.	
FINANCE LAW. INFORMATION LAW	
Legal mechanisms for ensuring integrity in law enforcement agencies of Ukraine Azarenko T. I.	117
Experience of legal regulation of power decentralization in Poland and the possibility of its application in Ukraine Antoniuk O. M.	119
Regarding the development of administrative law of Ukraine Bulkat M. S.	123
World and national standards of the institute Authorized economic operator Varhuliak O. H.	127
Systematization of national security law Doronin I. M.	131

On the question of the concept and signs of administrative services Zavorotchenko D. O.	135
On the issue of administrative and legal regulation of volunteer activities Kozhushko O. O.	138
Theoretical and legal aspects of implementing the functions and powers of financial monitoring units in the banking system of Ukraine Kurkula A. H.	142
Some mistakes in the enforcement of administrative and economic sanctions for urban development violations Mavrodiieva M. V.	146
Information security within the national security of Ukraine Nedokhliebov I. I.	148
The role of mass media in the formation of the legal culture of society Sydorkina R. D.	153
Concerning the understanding of the concept of “responsible business conduct” and its significance for the protection of public interests in administrative law Toporetska Z.M., Vazhynskyi V.M.	156
 CRIMINAL LAW AND CRIMINOLOGY.	
CRIMINAL AND PENAL LAW	
Legal adaptation of Ukraine to European standards in the field of cybersecurity Batrachenko T. S.	160
The “legalization” of cannabis: some risks for Ukraine Bakhurynska O. O.	163
problems of the relevance of the causal connection in modern criminal law Benkivsky V. O.	167
Current issues of the interpretation of the time of commission of the crime provided for in Article 342 of the Criminal Code of Ukraine Borovyk A. V.	169
Probation institute: experience of EU member states and Ukraine Prysiashniuk I. I.	173

International obligations of Ukraine regarding the provision of legal protection of medicinal products	
Frolova O. H.	178
Improving legal statistics in Ukraine	
Khrystych I. O.	181
CRIMINAL PROCEDURE AND CRIMINALISTICS	
Features of the application of temporary access to things and documents in the process of criminal procedural evidence	
Bespalko I. L.	185
History of the formation and development of the of the institute of a specialist in criminal proceedings	
Kuvshynov O. D.	189
Procedural terms in the system of guarantees of inviolability of property rights in criminal proceedings	
Kulebyakin V. O.	195
On the concept of the development of the system of forensic support for the trial of criminal cases	
Myroshnychenko Yu. M.	199
EUROPEAN UNION LAW. INTERNATIONAL LAW AND COMPARATIVE LAW	
Peculiarities of international legal responsibility of states and application of countermeasures	
Bileckiy E. V.	203
Protection of personal data used to ensure the activities of criminal justice bodies, taking into account the standards of the European Union and the practice of the European Court of Human Rights	
Horpyniuk O. P.	206
Right to fair trial in international law: conceptual approaches	
Poberezhniy Yu. V.	212
Legal regulation of online platforms in Ukraine and EU experience	
Shcherbak H. R.	215

Література:

1. Про затвердження Порядку накладення штрафів за правопорушення у сфері містобудівної діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України від 6.04.1995 р. №244. Офіційний вебпортал парламенту України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/244-95-%D0%BF#Text>

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-372-9-38>

INFORMATION SECURITY WITHIN THE NATIONAL SECURITY OF UKRAINE

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА В СТРУКТУРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Nedokhliebov I. I.

*External Postgraduate Student
at the Department of Constitutional
and Administrative Law,
Zaporizhzhia National University
Zaporizhzhia, Ukraine*

Недохлєбов І. І.

*здобувач кафедри конституційного
та адміністративного права,
Запорізький національний
університет
м. Запоріжжя, Україна*

В умовах актуалізації загроз в інформаційній сфері, які пов'язані із зовнішньою збройною агресією, постало питання визначення місця інформаційної безпеки в структурі національної безпеки України. З приводу останньої категорії О. Н. Андрєєва зазначає, що об'єктивною підставою для виокремлення складових частин національної безпеки стало загострення глобальних проблем у другій половині XX століття поява нових загроз у різних сферах суспільного життя та людської діяльності. Тоді вчені звернули увагу на те, що постала реальна необхідність забезпечення захищеності різноманітних життєво важливих інтересів націй, окрім тих, що були об'єктом захисту до того часу – саме існування націй. Дослідниця окремо наголошує на важливості інформаційної складової, яка включає не тільки питання розвитку сучасних комунікаційних засобів, але й вирішення інших завдань, які пов'язані з дотриманням конституційних прав і свобод громадян в області одержання й обміну інформацією [1, с. 136]. Тобто, окрім складові

національної безпеки візуалізуються в залежності від характеру загроз національним інтересам в різних сферах суспільного життя.

На підтвердження цієї думки слід навести наступну тезу О. В. Мотайло: національна безпека як складне явище являє собою систему взаємопов'язаних елементів, яка включає в себе певну сукупність концептуальних установок і положень, соціально-політичних і правових інститутів і установ, визначених засобів, методів і форм, що дозволяють не допускати, уникати та реагувати на внутрішні та зовнішні небезпеки та загрози [2, с. 292]. Звідси випливає, що кожна складова національної безпеки представляє собою відносно самостійну систему засобів та способів, індивідуалізованих на рівні природи і характеру загроз, що повністю вкладається в концепт інформаційної безпеки.

В працях вітчизняних вчених інформаційна безпека позиціонується у якості складової національної безпеки. Окремі вчені розкривають її місце в цій системі та окреслюють суспільну роль. Наприклад, О. А. Панченко вказує, що у сучасних умовах інформаційна складова національної безпеки держави відіграє надзвичайно важливу роль через наявні в ній ризики та загрози. Тому, державна політика щодо забезпечення інформаційної безпеки є важливою складовою національної безпеки. В її основі повинна бути системна превентивна діяльність органів державного управління щодо надання гарантій інформаційної безпеки особистості, соціальним групам, суспільству і державі в цілому [3, с. 78].

На нашу думку, інформаційна безпека є однією з основних складових національної безпеки, що обумовлено роллю самої інформації, яка здатна впливати на доволі різні суспільні процеси. Такий інтегрований характер інформації зумовлює необхідність врахування інформаційної складової при формуванні різних видів державної політики. З приводу цього питання М. Т. Гаврильців зазначає, що забезпечення інформаційної безпеки завдяки послідовній реалізації грамотно сформульованої національної інформаційної стратегії значною мірою може сприяти забезпеченню досягнення успіху при вирішенні завдань у політичній, військово-політичній, військовій, соціальній, економічній та інших сферах державної діяльності [4, с. 201].

У своїй науковій праці І. Р. Боднар наголошує, що необхідність гарантування інформаційної безпеки зумовлюється, по-перше, потребою забезпечення національної безпеки України в цілому, по-друге, існуванням таких загроз інформаційній сфері країни, які можуть завдавати значної шкоди загальним національним інтересам, по-третє, врахуванням того, що за допомогою інформації можна впливати на

зміну свідомості і поведінку людей. Саме тому, державна інформаційна політика визначає основні напрямки діяльності органів державної влади у цій сфері. Ці напрями обумовлені змістом національних інтересів держави, суспільства та особистості [5, с. 70]. Отже, інформаційна складова національної безпеки орієнтована на попередження і нейтралізацію загроз, шляхом спрямування діяльності відповідних суб'єктів – владних інституцій.

М. О. Шевчук вказує, що інформаційна безпека як ключова складова національної безпеки включає такі пріоритетні напрями: забезпечення захисту інформаційного простору та забезпечення безпеки культурного генофонду людства в умовах глобалізації. Важливо підкреслити, що окрім правових, організаційних та технічних засобів і методів, важливими складовими процесу забезпечення безпеки інформаційного середовища є також соціокультурні аспекти [6, с. 139]. Вбачається, що в цій тезі розкривається міжінституційний характер інформаційної безпеки, який проявляється на рівні соціокультурних цінностей, які мають фундаментальний характер та використовуються для розробки державної політики в різних сферах суспільного життя.

На рівні нормативно-правових актів у сфері національної безпеки, інформаційна складова візуалізована достатньо чітко. В Законі України від 21 червня 2028 року № 2469-VIII «Про національну безпеку України» вказано, що виконання завдань, пов'язаних із захистом національних інтересів, відбувається шляхом забезпечення безпеки в різних сферах, у тому числі й інформаційній [7]. Хоча варто зазначити, що в означеному законодавчому акті відсутні перелік та визначення окремих складових, що, на нашу думку, є недоліком документа. В нормативно-правових актах стратегічного характеру інформаційна складова національної безпеки також деталізована, але вже на рівні окремих пріоритетних цілей, яким відповідає чіткий перелік заходів забезпечення.

Зокрема, у Стратегії національної безпеки України «Безпека людини – безпека країни» від 14 вересня 2020 року вказано наступні пріоритетні завдання у сфері забезпечення національної безпеки, які стосуються інформаційної складової: 1) активна та ефективна протидія розвідувально-підривній діяльності, спеціальним інформаційним операціям та кібератакам, російській та іншій підривній пропаганді; 2) отримання повної і достовірної упереджувальної інформації про ситуацію в Україні та світі; 3) розвиток конкуренції у сфері надання інформаційних послуг населенню; 4) гарантування кіберстійкості та кібербезпеки національної інформаційної інфраструктури, зокрема в умовах цифрової трансформації; 5) стимулювання інновацій та

запровадження новітніх технологій, зокрема в інформаційній та телекомунікаційній сферах [8].

У свою чергу, в Стратегії державної безпеки від 30 грудня 2021 року закріплені наступні перспективні напрямки діяльності в інформаційній сфері: 1) удосконалення підходів до забезпечення безпеки державної таємниці та службової інформації з урахуванням стандартів безпеки НАТО та ЄС; 2) створення ефективної системи обміну інформацією між суб'єктами забезпечення державної безпеки та запровадження дієвих механізмів доступу суб'єктів забезпечення державної безпеки до державних електронних інформаційних ресурсів та автоматизованих інформаційних і довідкових систем, реєстрів, банків (баз) даних [9].

Необхідно наголосити, що в Стратегії інформаційної безпеки від 15 жовтня 2021 року інформаційна складова національної безпеки позиціонується як самостійна структурна одиниця, а також надається її визначення, яке ми наводили вище. Принципово, що інформаційна складова в документі визначається як функція держави, яка полягає у посиленні спроможностей щодо забезпечення інформаційної безпеки, її інформаційного простору, підтримці інформаційними засобами та заходами соціальної та політичної стабільності, забезпеченні прав кожного громадянина [10].

Таким чином, інформаційна безпека є самостійною складовою національної безпеки України, адже національні інтереси держави пов'язані з питаннями, які мають визначальне значення для суверенітету і незалежності держави (захист державної таємниці, протистояння інформаційному тероризму, захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних мережах тощо). В структурі національної безпеки України інформаційна безпека має певний інтегруючий характер, адже питання інформаційного забезпечення інших напрямів державної політики частково вирішуються у процесі інформаційної діяльності.

Література:

1. Андреева О. Н. Специфика информационной складовой концепту национальной безопасности державы. *European political and Law discourse*. 2015. Vol. 2. Issue 2. P. 135–140.
2. Мотайло О. В. Основні концептуальні підходи до сутності поняття «національна безпека». *Право та державне управління*. 2019. № 4. С. 286–293.

3. Панченко О. А. Інформаційна складова національної безпеки. *Вісник Нац. акад. Державної прикордонної служби України*. 2019. № 3. С. 65–80.
4. Гаврильців М. Т. Інформаційна безпека держави в системі національної безпеки України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 2. С. 200–203.
5. Боднар І. Р. Інформаційна безпека як основа національної безпеки. *Механізм регулювання економіки*. 2014. № 1. С. 68–75.
6. Шевчук М. О. До питання генези поняття інформаційної безпеки як складової національної безпеки. *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту*. 2023. № 78. С. 134–139.
7. Про національну безпеку України: Закон України від 21 червня 2018 р. № 2469-VIII. *Голос України*. 2018. № 122.
8. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року «Про Стратегію національної безпеки України»: Указ Президента України від 14 вересня 2020 р. № 392/2020. *Урядовий кур'єр*. 2020. № 179.
9. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30 грудня 2021 року «Про Стратегію забезпечення державної безпеки»: Указ Президента України від 16 лютого 2022 р. № 56/2022. *Урядовий кур'єр*. 2022. № 34.
10. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15 жовтня 2021 року «Про Стратегію інформаційної безпеки»: Указ Президента України від 21 грудня 2021 р. № 685/2021. *Урядовий кур'єр*. 2021. № 251.